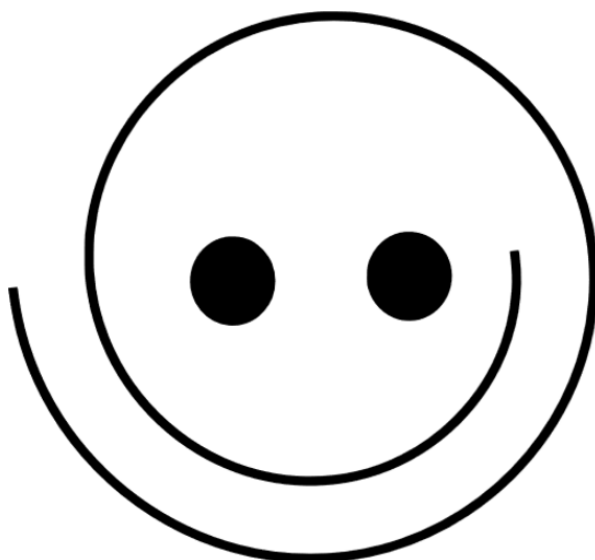

Základní škola a mateřská škola Pustějov,
příspěvková organizace

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
Škola plná úsměvů

č.j. R 30/2025

1 Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, Škola plná úsměvů

č.j. R 30/2025

Údaje o škole:

Název školy: Základní škola a mateřské školy Pustějov, příspěvková organizace

Adresa školy: 742 43 Pustějov 171

IČO: 70997888

IZO: 102232679

Kontakty: telefon: + 420 556 400 890, e-mail: reditel@skolapustejov.cz

Ředitelka školy: PhDr. Renata Mikolašová

Koordinátorka ŠVP: Mgr. Ladislava Kremzerová

Zřizovatel školy:

Obec Pustějov

Pustějov 54

742 43 Pustějov

Kontakty: telefon: + 420 556 400 886, e-mail: obec@pustejov.cz

Platnost dokumentu od 1. 9. 2025

Projednáno v pedagogické radě dne: 28. 8. 2025

Projednáno ve školské radě dne: 28. 8. 2025

.....

PhDr. Renata Mikolašová

ředitelka školy

razítko školy

Obsah

1	Identifikační údaje	2
2	Charakteristika školy	5
2.1	Velikost a úplnost školy	5
2.2	Podmínky školy	5
2.3	Pedagogický sbor	5
2.4	Ročníkové a celoškolní projekty	5
2.5	Spolupráce se zákonnými zástupci	5
2.6	Školská rada	6
3	Charakteristika školního vzdělávacího programu	7
3.1	Zaměření školy	7
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	8
3.2.1	Cíle základního vzdělávání	8
3.2.2	Klíčové kompetence	12
3.3	Zájmové kroužky	14
3.4	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	14
3.5	Průřezová témata	16
4	Učební plán pro 1. stupeň	20
5	Učební osnovy	21
5.1	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	21
	Předmět - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	21
	Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků	21
	Předmět – Český jazyk a literatura	23
	Předmět – Anglický jazyk	29
5.2	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	35
	Předmět – Matematika	35
5.3	INFORMATIKA	41
	Předmět – INFORMATIKA	41
5.4	ČLOVĚK A JEHO SVĚT	45
	Předmět – PRVOUKA	45
	Předmět – PŘÍRODOVĚDA	50
	☐ Rozmanitost přírody	53
	☐ Člověk a jeho zdraví	54
	Předmět – VLASTIVĚDA	56
	☐ Místo, kde žijeme	58
	☐ Lidé kolem nás	59
	☐ Lidé a čas	59

5.5 Umění a kultura	60
Předmět – Hudební výchova	60
Předmět – Výtvarná výchova	64
5.6 Člověk a zdraví.....	69
Předmět – Tělesná výchova.....	69
5.7 Člověk a svět práce.....	73
Předmět – Pracovní činnosti.....	73
6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	79

2 Charakteristika školy

2.1 Velikost a úplnost školy

Základní škola a mateřská škola Pustějov, příspěvková organizace je málotřídní základní školou s pěti postupnými ročníky. Výuka probíhá zpravidla ve dvou třídách, ve kterých se spojují třídy od 1. do 5. ročníku. Součástí školy je mateřská škola, školní družina a školní jídelna.

2.2 Podmínky školy

Budova školy je zrekonstruovaná a disponuje dostatečně velkými a přehlednými prostory. Součástí areálu školy je rozlehlé hřiště s moderními hracími i relaxačními prvky, víceúčelový altán a hřiště s umělým povrchem pro tělovýchovné aktivity.

Ve výuce využíváme informační a komunikační technologie, kmenové třídy jsou vybaveny interaktivní tabulí s ozvučením, pro výuku nejen Informatiky ale i dalších předmětů je určena učebna výpočetní techniky. Ve škole jsou odborné učebny výtvarné výchovy a hudební výchovy. Pro zlepšení tělesné kondice využíváme tělocvičnu a víceúčelové hřiště.

Součástí školy je školní jídelna s vlastní kuchyní a mateřská škola se samostatným vchodem. Žákům nabízíme pobyt ve školní družině a různé zájmové kroužky.

2.3 Pedagogický sbor

Pedagogický sbor je konsolidovaný a aprobovaný s potřebnými profesními dovednostmi, schopný týmové práce. Všichni učitelé využívají pro svou práci systém celoživotního vzdělávání.

2.4 Ročníkové a celoškolní projekty

Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Jsou metodou vysokého stupně integrace učiva z jednotlivých předmětů do jedné činnosti a metodou maximálního přiblížení této činnosti reálnému a každodennímu životu. Zařazované formy projektů jsou: ročníkové (krátkodobé, celoroční) a celoškolní (taktéž krátkodobé i celoroční).

Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky, podporují spolupráci všech pedagogů a žáků, mnohdy i zákonných zástupců. Poznatky získané projektovou metodou se stávají opravdovým celoživotním ziskem dětí.

Tradičními aktivitami školy jsou projekty inspirované Vánocemi, Dnem Země, Dnem dětí.

2.5 Spolupráce se zákonnými zástupci

Důkladné vytváření spolupráce v rovině žák - učitel - zákonný zástupce a budování vzájemného respektu je jedním z hlavních cílů školy. Dobrá komunikace se zákonnými zástupci žáků a jejich vtažení do procesu vzdělávání je prioritou školy. Zákonní zástupci dostávají prostřednictvím internetových stránek a nastavené komunikace informace o záměrech školy a způsobu výuky, jsou vždy seznámeni s hodnocením žáků a s pravidly života školy. Se zákonnými zástupci se setkáváme na třídních schůzkách, informačních odpoledních,

případně osobně při individuálních konzultacích. Dále jsou to Dny otevřených dveří či jiná zajímavá setkání (netradiční třídní schůzky, volnočasové aktivity, otevřená škola, ...).

2.6 Školská rada

Na základě ustanovení §167 odst. 2 zákona č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zřídil zřizovatel Školskou radu a stanovil počet členů na 6.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program naší školy vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Opírá se o nové strategie vzdělávání, které zdůrazňují všechny klíčové kompetence, jejich provázanost se vzdělávacím obsahem a uplatnění získaných vědomostí a dovedností v praktickém životě, vycházejí z koncepce společného vzdělávání a celoživotního učení. Jsme málotřídní základní školou 1. stupně a usilujeme zaujmout žáky a motivovat je podnětným přístupem ve všech předmětech, aby na cestě za vzděláním od nás odcházely se zájmem a nadšením navazovat na poznatky, schopnosti a vědomosti, které u nás získaly.

Jedním z hlavních úkolů naší školy je rozvíjení osobnosti žáka, jež bude znát své vlastnosti a schopnosti, dokáže je v životě uplatnit, a který bude schopen šťastně a plnohodnotně žít. K tomu všemu chceme vytvářet vhodné podmínky, aby se škola stala bezpečným místem pro učení a objevování, pro myšlení a uvažování, místem komunikace, kooperace, adaptace a místem vlastní práce. Cílem je přispět k tomu, aby se škola stala také místem radosti, kde se žáci cítí dobře a kde každému z nich umožníme rozvinout všechny své schopnosti. Budeme usilovat o důsledné utváření spolupráce vzájemného respektu v rovině žák - učitel - zákonný zástupce.

Věříme, že vytváření přátelského prostředí podmínek pro zdravé učení a otevřeného partnerství vede k rozvoji příznivého sociálního prostředí, k vzájemné otevřenosti v komunikaci a k posilování vzájemné úcty. Svou prioritní úlohu zde plní také školní družina a nabízené zájmové kroužky. Pak společně můžeme realizovat vzdělávání propojené v přiměřené míře s každodenním životem.

O co usilujeme a kam směřujeme?

- klademe důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny,
- učíme každého žáka takovým znalostem a dovednostem, které jsou v životě smysluplné a dobře uplatnitelné,
- zavádíme do výuky efektivní metody, jako je projektové vyučování, skupinová práce, problémové a badatelské metody, experimenty, získávání informací z různých zdrojů, promýšlíme metody práce a zařazení podpůrných opatření pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i žáků nadaných,
- vedeme žáky ke schopnosti dávat věci do souvislosti, vedeme je k zodpovědnosti za svůj učební proces, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a k vzájemnému respektu,
- učíme žáky vnímat evropské kulturní vědomí ve smyslu principů demokracie a humanismu, porozumět otevřenosti Evropy i světu,
- vedeme žáky prezentovat svou práci, mluvit na veřejnosti, učíme je obhajovat vlastní názor, argumentovat, ale také naslouchat a brát v úvahu názor druhých, být schopen vzít v úvahu zkušenost,
- podporujeme využití počítačů a jiných moderních technologií,

- pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí a vedeme je k bezpečnému sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií,
- podporujeme žáky s hudebním, pohybovým, manuálním či estetickým nadáním, vedeme žáky k zdravému životnímu stylu,
- učíme žáky posuzovat, hodnotit, rozhodnout se, řešit konflikty, navazovat a udržovat kontakty, umět si poradit, kriticky myslet,
- učíme žáky ovládat modelové nástroje, nalézat nová řešení, organizovat svou vlastní práci, umět zpracovávat informace,
- vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel,
- chceme dále prezentovat práci školy v různých soutěžích, olympiádách a přehlídkách.

Náš formulovaný obecný koncepční záměr ŠVP vychází z přesvědčení, že dítě potřebuje mít své jistoty, svou identitu, perspektivu, potřebuje mít možnost tvůrčí aktivity a motivace. Snažíme se proto proměnit školu v prostředí, kde se žákům s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. Chceme stále rozvíjet silné stránky školy a myšlenku, že charakter naší práce nese pro žáky možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. Je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka. Zajišťuje, aby se každý žák prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám optimálně vyvíjel a dosahoval svého osobního maxima.

Výchovné a vzdělávací strategie naší školy vycházejí z 10 cílů základního vzdělávání a 7 klíčových kompetencí.

3.2.1 Cíle základního vzdělávání

1. Umožnit žákům osvojit si strategii a motivovat je pro celoživotní učení

Co představuje v životě školy, v životě žáka a ve výuce:

- vybírat si a využívat vhodné způsoby, metody a strategie pro aktivní a efektivní učení,
- na základě informačních zdrojů a učebních nabídek vyhledávat a třídit informace a propojit je se skutečným životem,

- samostatnost, organizaci vlastní činnosti, iniciativu, tvořivost, zodpovědnost, práci v projektech,
- komunikační dovednosti, práci v týmu,
- poznávání vlastních možností, prezentaci vlastní práce,
- účast na organizaci vzdělávání, motivující prostředí,
- hodnocení formou zpětné vazby, využívání kladného hodnocení,
- osobní příklad,
- práci s přiměřeným učivem.

2. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Co představuje v životě školy, v životě žáka a ve výuce:

- poznatky nejsou žákům předkládány v hotové podobě,
- samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti,
- objevování vzájemných vztahů a příčin přírodních, společenských a dalších jevů a dějů, vytvářet si komplexnější pohled na tyto jevy,
- využití vhodných aktivizujících metod, praktických cvičení,
- uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce,
- rozvíjení schopnosti logického uvažování, podpora netradičních způsobů řešení,
- sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů.

3. Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

Co představuje v životě školy, v životě žáka a ve výuce:

- formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu,
- vyjádřit se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- dodržování etiky komunikace – věcnost, naslouchání, prostor pro názor druhých,
- základ spolupráce a společného prožívání práce v týmu,
- obhajovat vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací.

4. Rozvíjet u žáka schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

Co představuje v životě školy, v životě žáka a ve výuce:

- spolupracovat ve skupině při řešení daného problému, podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a na utváření příjemné atmosféry,
- jasná pravidla pro soužití ve škole – práva, povinnosti, sankce,
- atmosféru demokracie a přátelství,
- kooperativní učení, spolupráce ve výuce – osobní odpovědnost za výsledky společné práce,
- aktivně přispívat k diskuzi, umět v diskuzi obhájit vlastní názor, ale i respektovat zkušenosti a názory jiných,
- spolupráci učitelů, spolupráci s rodiči a dalšími partnery.

5. Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti

Co představuje v životě školy, v životě žáka a ve výuce:

- učit se samostatně rozhodnout a nést důsledky za svá rozhodnutí,
- mít sebevědomé vystupování, pozitivní představu o sobě samém, ale současně schopnost vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory,
- nutnost dodržování mravních hodnot a slušného chování, pracovat se školním řádem,
- vhodnou formou prosazovat své zájmy, učit se argumentovat,
- na základě pochopení principů, jimiž se společnost řídí, znát svá práva a povinnosti.

6. Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě

Co představuje v životě školy, v životě žáka a ve výuce:

- ohleduplný a citlivý vztah k lidem i k přírodě,
- schopnost ochrany životního prostředí i ochrany kulturních, etických a společenských hodnot,
- chápání bohatství a složitost citového života, rozvíjet citovou otevřenost vůči podnětům z prostředí, ve kterém žijí,
- učit se otevřeně a kultivovaně projevovat své city, orientace ve vlastním citovém životě, s pomocí dospělých řešit své citové vztahy,
- vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory.

7. Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný

Co představuje v životě školy, v životě žáka a ve výuce:

- schopnost ochrany vlastního zdraví i zdraví ostatních,
- čistotu prostředí školy, vhodné hygienické zázemí,
- organizaci denního režimu ve prospěch žáků, zdravý stravovací a pitný režim, kompenzační a hygienické přestávky v učení,
- používat bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat dohodnutá pravidla, povinnosti a závazky, rozhodovat se správně, zodpovědně,
- vhodné prostředí – účelnost, funkčnost, estetičnost, bezpečí – spoluúčast na jeho úpravě,
- dostatečná nabídka pohybových aktivit pro každého (letní i zimní sporty), včetně pořádání plaveckých výchovně – vzdělávacích kurzů, výletů, adaptačních a zdravotních pobytů aj.
- škola bez kouře a drog – důsledná prevence šikany a násilí,
- vztahy ve škole – úcta, sounáležitost, uznání, dle svých možností poskytnout účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví,
- respektování individuálních rozdílů, motivační hodnocení.

8. Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

Co představuje v životě školy, v životě žáka a ve výuce:

- vnímat kulturní i historické dědictví jako významný fenomén,
- být vnímavý k tradicím a kulturním hodnotám jiných, porozumět odlišnému způsobu života lidí jiných kultur,
- chápání principů a fungování demokracie v osobním životě, ve škole a společnosti,
- otevřenost vůči spolužákům, solidarita s druhými,
- rozvíjení kritických postojů k negativním projevům ve škole i společnosti,
- integraci žáků vyžadující speciální péči,
- uvažování v evropských a celosvětových souvislostech,
- vytváření podmínek pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí i jiných států,
- ohleduplnost vůči starým a nemocným lidem.

9. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Co představuje v životě školy, v životě žáka a ve výuce:

- využívat znalostí a zkušeností získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu, vlastního rozvoje i své příprava na budoucnost,
- uplatňování sebehodnocení žáků,
- informační a poradenská činnost v oblasti profesní orientace,
- osvojování základních pracovních dovedností a návyků,
- průběžné hodnocení žáků.

10. Pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života

Co představuje v životě školy, v životě žáka a ve výuce:

- účelně využívat zvolené digitální technologie a ukazovat, jak si lze pomocí nich usnadnit svou práci,
- vyhledávat, kriticky posuzovat a umět uchovávat informace a jejich digitální obsah,
- bezpečnost práce a vnímání možných rizik,
- estetické chování v digitálním prostředí.

3.2.2 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Naplňování jednotlivých klíčových kompetencí ve vzdělávacím procesu:

Kompetence k učení

Vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.

Rozvoj probíhá individuálně podle dané situace u každého žáka - klademe důraz na čtení s porozuměním a práci a textem. Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu. Vedeme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti, využívat naučené informace k diskuzím podporujeme jejich samostatnost a tvořivost. Žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád. Učíme práci s chybou, povzbuzujeme, využíváme prvky pozitivní motivace – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení a prožije školní úspěch. Během výuky

umožňujeme žákům porovnávat výsledky a vyvozovat závěry, ve vhodných případech žáci realizují vlastní nápady. Učíme trpělivosti a snaží se zlepšovat.

Kompetence k řešení problémů

Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

Výuka je vedena zejména učením v souvislostech, to znamená, že neučíme izolovaná data jednotlivých oborů, ale vytváříme u dětí ucelený obraz světa. A proto motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života, kde žáci hledají různá řešení. Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů, podporujeme logické myšlení a týmovou spolupráci. Rozvíjíme schopnost využívání co největšího množství zdrojů informací – ústních, tištěných, mediálních, počítačových, aby je žáci uměli vyhledávat, třídit a pracovat s nimi. Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problémů – praktický pokus, vlastní výzkum žáků. Vedeme děti k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení. Učíme propojovat získané poznatky, zjišťovat, doplňovat a dostudovat nové potřebné informace.

Kompetence občanské

Připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti.

V této oblasti uplatňujeme hlavně učení sociální a sebepoznávání. Žáci jsou seznamováni se svými právy, odpovědností a povinnostmi, chrání si své zdraví, bezpečnost, ví, jak se chovat v krizových situacích váží si vnitřních hodnot druhých, odmítá útlak a hrubé zacházení. Žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali národní, historické a kulturní tradice, přičemž respektují odlišnosti jiných zemí, lidí a kultur (naše republika – člen EU). K tomu je využívána spolupráce i s jinými školami, aktivní zapojení se do kulturního dění a sportovních aktivit. Klademe důraz na chápání ekologických souvislostí a environmentálních problémů, na chování v zájmu ochrany životního prostředí a přírody vůbec. Vedeme k prožitku, zodpovědnosti a případné pomoci

Kompetence komunikativní

Vést žáky k všestranné a účinné komunikaci.

Vedeme žáky ke vhodné a slušné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Rozvíjíme vytváření dostatečného prostoru pro vyjadřování žáků ve výuce či v komunitních kruzích, učíme žáky obhajovat, argumentovat, prezentovat, vyjádřit svůj názor a zároveň poslouchat názor jiných a účinně se zapojit do diskuze. Využíváme různých zdrojů informačních a komunikačních prostředků, gest, zvuků a obrazových materiálů, které pak žáci tvořivě uplatní v aktivním zapojení se do dění kolem nás. Ke komunikaci a informovanosti využíváme možnost písemně přispívat do obecního Informátoru nebo vytváření vlastního časopisu. Co nejvíce začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování. Podporujeme komunikaci a aktivní spolupráci s jinými školami, institucemi i s obcí. Získanými komunikativními dovednostmi vytváříme potřebné vztahy mezi lidmi k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními.

Kompetence sociální a personální

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých.

Tyto schopnosti budujeme formami sociálního učení v rámci praktických cvičení, snažíme se děti zapojit do organizace a činnosti školy i obce. Ve výuce v rámci skupinového vyučování přejímají žáci různé role, spolupracují s ostatními na společném úkolu. Vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel, zároveň je učíme k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy. Chceme naučit žáky základům kooperace a týmové práce, projevit dostatek sebevědomí a nepodléhat nežádoucím vlivům skupiny. Vedeme žáka k zařazení do skupiny, kde se uplatní jako rovnocenný partner a účinně komunikuje uvnitř skupiny

Kompetence pracovní

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci.

Ve výuce využíváme projektové činnosti, skupinovou i individuální práci. Žáci udržují na pracovním místě a kolem sebe pořádek, volí vhodné oblečení k daným činnostem a svou práci neohrožují sami sebe ani ostatní. Na základě hodnocení a sebehodnocení všech činností, které žáci provádějí, dochází k uvědomění si důležitosti znalosti pracovních postupů a dovednosti používat pracovní nástroje. Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci, výuku doplňujeme o praktické exkurze, besedy a přednášky. Žák rozvíjí svoje zájmy a schopnosti pro své budoucí povolání a uplatnění se v životě.

Kompetence digitální

Připravuje žáky na život ve světě digitálních technologií.

Zadáváme žákům úkoly, při jejichž řešení potřebují vytvářet digitální dokumenty různých formátů, a to nejen v předmětu Informatika. Vedeme žáky k sebejistému, kritickému a odpovědnému používání digitální technologie a k její integraci při výuce, v práci a při účasti na dění ve společnosti. Výuka zahrnuje informační a datovou gramotnost, komunikaci a spolupráci, bezpečnost (včetně schopnosti snadno se pohybovat v digitálním prostředí a kompetencí souvisejících s kybernetickou bezpečností), otázky související s duševním vlastnictvím, řešení problémů a kritické myšlení. Učíme žáky chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamovat se s novými technologiemi, kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání.

3.3 Zájmové kroužky

Škola může nabízet jako doplňkovou činnost aktivity pro žáky se zaměřením sportovním, výtvarným, hudebním, jazykovým nebo jiným. Toto se koná na základě aktuální nabídky provedené žákům a jejich zákonným zástupcům. Tyto aktivity jsou organizovány vždy v pololetním cyklu.

3.4 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními, potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními (PO) se rozumí

nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Žáci, u kterých se projevují příznaky některé z vývojových poruch učení a chování, posíláme se souhlasem rodičů na vyšetření do pedagogicko- psychologické poradny nebo jiné podobné instituce.

3.4.1 Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními bereme na zřetel, že účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Všichni žáci naší školy se vzdělávají podle platného Školního vzdělávacího programu (ŠVP). Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami 1. stupně se v případě potřeby vypracovává plán pedagogické podpory (PLPP), na základě doporučení lze žákům s vyšším stupněm PO vypracovat individuální vzdělávací plán (IVP). Na doporučení je možné upravit žákovi očekávané výstupy stanovené ŠVP nebo upravit vzdělávací obsah tak, aby v maximální možné míře odpovídal vzdělávacím možnostem žáka, včetně nahrazení části či celého vzdělávacího obsahu jinými obsahy. Tyto úpravy se provádějí v rámci individuálního vzdělávacího plánu (IVP). V případě vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů uvedena v RVP ZV. Žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními může být také zařazen předmět speciálně pedagogické péče nebo pedagogická intervence nebo podpůrné opatření ve formě dalšího pedagogického pracovníka, nejčastěji asistenta pedagoga.

Na základě vyšetření a doporučení poradny jsou pak tyto děti zařazovány do nápravné péče v případě, že jim byla vytavena PPP doložka zdravotně postiženého žáka. Pokud dítě doložku získá, je povinen vyučující daného předmětu vypracovat IVP, podle kterého se s dítětem v průběhu školního roku pracuje. Do plánu zakomponujeme závěry a doporučení z vyšetření PPP, na co se konkrétně v nápravě zaměříme, pomůcky, které bude žák při reedukaci používat, způsob hodnocení a jméno pedagoga, který bude s dítětem pracovat.

Cílem je zajistit potřebnou podporu žákovi a rodině ve spolupráci s učiteli a vytvořit podmínky pro zdárný rozvoj žáka. Vzdělávání tělesně postižených žáků bude probíhat v běžných třídách formou individuální integrace. Učitel musí žáky na přítomnost tělesně postiženého spolužáka předem připravit, stanovit přesná pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování. Naše škola není bezbariérová, a proto budou všichni pracovníci pomáhat dítěti v přizpůsobení se školnímu prostředí.

3.4.2. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření. Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte. Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce. Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka. S plánem pedagogické podpory

seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitelka školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP. Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení. S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka. Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší. Zodpovědné osoby a jejich role: ředitel školy, třídní učitel, učitel příslušného předmětu.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků: předčasný nástup dítěte ke školní docházce, vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech, zadávání specifických úkolů, projektů příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol, nabídka zájmových aktivit.

3.5. Průřezová témata

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč všemi vzdělávacími oblastmi, mnohostranně propojují vzdělávací obsahy různých oborů a jsou zároveň součástí žákovy běžné životní zkušenosti, která vzniká při kontaktu s prostředím, jež žáka obklopuje. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků, pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot. Ovlivňují tudíž pozitivně proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Každý vyučující si sám podle potřeby volí metody a formy realizace jednotlivých témat a oblastí, může taktéž vhodně zařadit jako součást třídnických hodin. Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je součástí charakteristiky vzdělávacích oblastí a jednotlivá témata jsou uvedena v tabulkách vyučovacích předmětů.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata a tematické okruhy:

1. Osobnostní a sociální výchova (OSV)
2. Výchova demokratického občana (VDO)
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VEGS)
4. Multikulturní výchova (MuKV)
5. Environmentální výchova (EV)
6. Mediální výchova (MeV)

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ					
Rozvoj schopností poznávání					
Kreativita				M/INT ICT/INT	M/INT ICT/INT
SOCIÁLNÍ ROZVOJ					
Poznávání lidí				AJ/INT	AJ/INT
Komunikace					ČJ/INT
MORÁLNÍ ROZVOJ					
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M/INT	M/INT	M/INT	M/INT ICT/INT	M/INT ICT/INT

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tematické okruhy	1. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.
Občanská společnost a škola	ČJ/INT M/INT PRV/INT VV/INT TV/INT	PRV/INT TV/INT PČ/INT M/INT VV/INT	PRV/INT VV/INT	VL/INT	VL/INT ČJ/INT
Občan, občanská společnost a stát		PRV/INT	PRV/INT VV/INT	VL/INT ICT/INT	VL/INT ICT/INT
Formy participace občanů v politickém životě				VL/INT	VL/INT
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VL/INT	VL/INT

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy	1. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.
Evropa a svět nás zajímá	ČJ/INT HV/INT VV/INT	ČJ/INT VV/INT	AJ/INT PČ/INT VV/INT	PČ/INT VL/INT ICT/INT HV/INT	PČ/INT VL/INT ICT/INT HV/INT AJ/ICT
Objevujeme Evropu a svět			M/INT	VL/INT	VL/INT
Jsme Evropané				VL/INT	VL/INT

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.
Kulturní difference	HV/INT PRV/INT	PRV/INT	ČJ/INT	HV/INT ČJ/INT VV/INT VL/INT	VL/INT ČJ/INT VV/INT HV/INT
Lidské vztahy		PRV/INT HV/INT TV/INT	TV/INT ČJ/INT HV/INT	AJ/INT HV/INT ČJ/INT PČ/INT VV/INT TV/INT VL/INT PŘ/INT	AJ/INT VL/INT PŘ/INT PČ/INT HV/INT VV/INT TV/INT
Etnický původ				ČJ/INT VV/INT VL/INT HV/INT PŘ/INT	VL/INT PŘ/INT HV/INT VV/INT
Multikulturalita			AJ/INT		TV/INT
Princip sociálního smíru a solidarity		PRV/INT	PRV/INT	VL/INT PŘ/INT	VL/INT PŘ/INT

5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.
Ekosystémy	VV/INT	VV/INT PRV/INT	VV/INT PRV/INT	VV/INT PŘ/INT	VV/INT PŘ/INT
Základní podmínky života	HV/INT	PRV/INT PČ/INT	PRV/INT	PŘ/INT VV/INT	PŘ/INT VV/INT
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	ČJ/INT PRV/INT PČ/INT		PRV/INT PČ/INT	M/INT PŘ/INT VV/INT	M/INT PŘ/INT VV/INT
Vztah člověka k prostředí	PRV/INT TV/INT	PRV/INT TV/INT M/INT	PRV/INT	M/INT PŘ/INT VV/INT TV/INT PČ/INT	M/INT PŘ/INT VV/INT TV/INT PČ/INT

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			ČJ/INT	ČJ/INT	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	ČJ/INT				
Stavba mediálních sdělení				VV/INT	VV/INT
Vnímání autora mediálních sdělení	VV/INT HV/INT	ČJ/INT VV/INT HV/INT	VV/INT HV/INT	HV/INT	HV/INT
Fungování a vliv médií ve společnosti				TV/INT	ČJ/INT TV/INT
Tvorba mediálního sdělení					ČJ/INT AJ/INT
Práce v realizačním týmu					

4. Učební plán pro 1. stupeň

Povinné hodiny			18+3	19+3	20+5	22+3	23+2	
Oblasti		Předměty	1.roč	2.roč	3.roč	4.roč	5.roč	součet
Jazyk a jazyková komunikace	51	Český jazyk a lit.	7+2	8+1	6+3	6+1	6	33+7
	24	Anglický jazyk	0+1	0+1	3	3	3	9+2
Matematika a její aplikace	24	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20+4
Informatika	2	Informatika	-	-	-	1	1	2
Člověk a jeho svět	14	Prvouka	2	2	2+1	-	-	6+1
		Vlastivěda	-	-	-	1+1	2	3+1
		Přírodověda	-	-	-	1	1+1	2+1
Umění a kultura	12	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
		Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7
Člověk a zdraví	10	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	5	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Volitelné	16		3	3	5	3	2	16
Celkem hodin za 1. stupeň			21	22	25	25	25	118

Školní družina dále naplňuje svou činností očekávané výstupy jednotlivých vzdělávacích oblastí, řídí se ŠVP pro školní družinu. Disponibilní hodiny jsme využili k realizaci obsahů, které pozitivně podporují žáky v jejich zájmu o výuku a motivují je k učení.

5. Učební osnovy

5.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Předmět - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících prvního stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších vyučovacích předmětech. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu je – návštěva knihovny, práce s knihou, texty na internetu.

Součástí českého jazyka je dramatická výchova. Ve všech ročnících budou využívány její prvky jako metody práce při naplňování očekávaných výstupů. Budou využívány výrazové prostředky divadelního sdělení, kterými jsou lidský hlas a tělo. Budeme rozvíjet psychosomatické, komunikační a herní dovednosti a schopnosti prostřednictvím tvůrčích aktivit a kolektivní dramatické tvorby. Umožníme žákům vyjadřovat a prezentovat své postoje, přijímat role a situace na základě vlastního jednání.

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura:

- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- vede k využívání různých zdrojů informací – př. slovníky, encyklopedie, dětské časopisy, výukové programy na CD pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva,
- vést žáky ke stálému zdokonalování čtení,
- předkládat žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělání a jejich aplikace v ostatních předmětech,
- stanovit dílčí vzdělávací cíle v pravopisu,
- motivovat žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu,
- seznamovat žáky s mluvnickými a literárními pojmy souvisejícími s probraným učivem.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy,
- vést žáky k vzájemné spolupráci,

- směřovat žáky, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodňovat správné řešení.

Kompetence komunikativní

- Nabízet žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů,
- pomocí čtení a gramatického učiva rozšiřovat a obohacovat slovní zásobu žáků,
- vést žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů dětské literatury,
- dohlížet na správně a srozumitelně sestavené větné celky – vyprávění, popis.

Kompetence sociální a personální

- Vytvářet příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy,
- podporovat komunikaci mezi žáky,
- vést žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc.

Kompetence občanské

- Využívat literatury naučné i odborné k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí,
- podporovat v žácích potřebu literárního projevu – recitace, četba.

Kompetence pracovní

- Vést žáky k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní,
- dbát na zodpovědnost v domácí přípravě, vyžadovat důslednost.

Kompetence digitální

- učitel dává prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním,
- žák rozpozná důvěryhodnost digitálních informací, které vyhledává a informace si ověřuje z více zdrojů,
- učitel poskytne dostatek podpory k získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji,
- žák si dokáže vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce,
- učitel žáka vede k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství,
- žák rozpozná prvky záměrné manipulace v interpersonální, skupinové a mediální komunikaci a zaujímá k ní kritický postoj.

Na 1. stupni je našim prvořadým cílem vytvořit žákům vzdělávací nástroje – čtení a psaní. Při tom klademe důraz na čtení s porozuměním. Žáci, kteří nastupují do školy, se již dokážou česky dorozumět, proto se snažíme tuto jejich dovednost dále rozvíjet. Především obohacováním jejich slovní zásoby a seznamováním se s podobou spisovného českého jazyka. Výuku gramatiky chápeme nikoliv jako cíl, ale jako cestu, jak díky poznávání jazyka rozvíjet komunikační dovednosti.

Předmět – Český jazyk a literatura

1. - 3. ročník

• Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČJV - 1 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	• uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků • uplatnění přirozené intonace • čtení textů v čítankách, učebnicích a dětských knihách	OSV- Osobnostní rozvoj OSV- Rozvoj schopností poznávání
ČJV - 2 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	• základní formy společenského styku: omluva, žádost, vzkaz, zpráva, přání, pozdrav • dialog, mluvčí a posluchač	OSV- Osobnostní rozvoj OSV- Rozvoj schopností poznávání
ČJV - 3 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	• výběr vhodných komunikačních výrazových prostředků • zdvořilostní obraty, oslovení, poděkování, zdravení, prosba • požádání o informaci, podání informace (i telefonicky) • pravidla slušného chování (umět se omluvit, neskákat do řeči)	OSV- Sociální rozvoj OSV - Komunikace
ČJV - 4 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	• správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace (pomocí dechových, hlasových a rytmických cvičení)	OSV- Sociální rozvoj OSV - Komunikace
ČJV - 5 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	• rozvíjení znělého hlasu • cvičení správného dýchání, přiměřeného tempa a hlasitosti	OSV- Sociální rozvoj OSV - Komunikace
ČJV - 6 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	• členění jazykového projevu • seznámení s novými slovy, tvoření vět, rozšíření slovní zásoby	OSV- Osobnostní rozvoj OSV- Rozvoj schopností poznávání
ČJV - 7 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	• souvislé jazykové projevy • využití jednoduché osnovy • vyprávění zážitků ze	OSV- Osobnostní rozvoj OSV- Rozvoj schopností poznávání

	svého života	
ČJV - 8 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• dodržování hygienických návyků správného psaní – sezení, držení pera, sklon sešitu, atd.	OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Kreativita
ČJV - 9 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	• automatizace psacího pohybu • odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu • ovládání celé psací abecedy • udržení správných tvarů písmen a číslic v souladu s normou psaní – úhlednost, čitelnost, úplnost slova	OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Kreativita
ČJV - 10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	• plynulý a úhledný písemný projev • tvoření jednoduchého dopisu, pohlednice, přání • psaní adres, jmen	OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Kreativita
ČJV - 11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	• vyprávění pohádky, povídky nebo příběhu, popis předmětu, osoby, zvířete, pracovní postup přiměřeně k věku • spojování obsahu textu s ilustrací • tvoření jednoduché osnovy, členění textu na části	OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Kreativita

• Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČJV – 12 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	• hláskosloví, stavba slov, nauka o slově • rozlišení sluchem – hlásky, zrakem - písmena • rozdělení souhlásek, samohlásek, dvojhlásek • párové souhlásky – správné psaní a výslovnost • určování počtu slabik, rozdělení slov na konci řádku	OSV- Osobnostní rozvoj OSV- Rozvoj schopností poznávání
ČJV – 13 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova	• užití slov opačného, podobného významu • přiřazení slov	OSV- Osobnostní rozvoj OSV- Rozvoj schopností poznávání

významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	nadřazených, podřazených a souřadných vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná	
ČJV – 14 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	- třídění slov - seznamování se s některými slovními druhy - vyjmenování slovních druhů	OSV- Osobnostní rozvoj OSV- Rozvoj schopností poznávání
ČJV – 15 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	- ohebné a neohebné slovní druhy - poznávání a rozlišování slovních druhů	OSV- Osobnostní rozvoj OSV- Rozvoj schopností poznávání
ČJV – 16 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	- souvislý mluvený projev - význam slov - rozlišení správných a nesprávných gramatických tvarů v mluveném projevu	OSV- Osobnostní rozvoj OSV- Rozvoj schopností poznávání
ČJV – 17 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- věta a souvětí - počet vět v souvětí - spojky a jejich funkce, spojovací výrazy - věta jednoduchá – její stavba, základní skladební dvojice	OSV- Osobnostní rozvoj OSV- Rozvoj schopností poznávání
ČJV – 18 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	- druhy vět podle postoje mluvčího, výběr vhodných jazykových prostředků - správné znaménko za větou	OSV- Osobnostní rozvoj OSV- Rozvoj schopností poznávání
ČJV – 19 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- pravopis i/y po měkkých a tvrdých souhláskách - pravopis i/y po obojetných souhláskách, znalost vyjmenovaných slov, slov příbuzných - znalost správného pravopisu dle očekávaného výstupu, výcvik pravopisu - vlastní jména	OSV- Osobnostní rozvoj OSV- Rozvoj schopností poznávání

• **Literární výchova**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČJV – 20 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• reprodukce textu • přednes básně nebo úryvku prózy • verše pro děti	OSV – Osobnostní rozvoj OSV - Kreativita
ČJV – 21 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	• články ve slabikáři, čítankách, společná četba • líčení atmosféry příběhu • vyjádření svého postoje k přečtenému textu (ke knize) • charakteristika literární postavy (dobro, zlo)	OSV – Osobnostní rozvoj OSV - Komunikace
ČJV – 22 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	• základy literatury – poezie (pojmy: báseň, rým, sloka, přednes), próza (pojmy: pohádka, povídka, postava, děj, prostředí) • divadlo, dějství, herec (divadelní představení) • autor, spisovatel • knihovna – školní, městská • výtvarný doprovod – ilustrace, ilustrátor	OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Rozvoj schopností poznávání
ČJV – 23 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	• volná reprodukce textu, dramatizace pohádky, povídky nebo básně • čtenářský deník	OSV – Osobnostní rozvoj OSV - Kreativita

4. - 5. ročník

• **Komunikační a slohová výchova**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČJV – 1 porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	• uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů • tiché čtení s porozuměním • reprodukce obsahu, vyhledávání potřebných informací	OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Rozvoj schopností poznávání
ČJV – 2 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	• vyhledávání klíčových slov, pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku	OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Rozvoj schopností poznávání

ČJV- 3 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	• orientace v textu	
ČJV – 4 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	• vystižení jádra sdělení • orientace v naučných textech přiměřených věku	OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Rozvoj schopností poznávání
ČJV – 5 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	• pravidla dialogu	OSV – Sociální rozvoj OSV - Komunikace
ČJV – 6 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	• porovnávání názorů, tolerance • řešení konfliktních situací	MeV – Kreativita MeV – Morální rozvoj MeV – Fungování a vliv médií ve společnosti
ČJV – 7 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	• členění vět, frázování, síla a barva hlasu • psychosomatické dovednosti – práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace	OSV – Sociální rozvoj OSV - Komunikace
ČJV – 8 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	• spisovná, hovorová a nespisovná mluva	OSV – osobnostní rozvoj OSV - Rozvoj schopností poznávání
ČJV – 9 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	• orientace ve stavbě textu • členění na odstavce	MeV – Stavba mediálních sdělení
ČJV – 10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	• pravidla sestavování osnovy • členění příběhu • dramatická situace, příběh (řazení situací v časové následnosti)	MeV – práce v realizačním týmu MeV – Hodnoty, postoje, praktická etika MeV -Koooperace a kompetice

• Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČJV – 11 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	• význam slov, slova jednovýznamová a mnohoznačná, slova opačného a stejného významu	OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Rozvoj schopností poznávání
ČJV – 12 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	• stavba slova, slova příbuzná • odvozování předponami a	OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Rozvoj schopností poznávání

	příponami • výcvik v pravopise (správný tvar koncovek)	
ČJV – 13 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	• slovní druhy a jejich třídění • tvary slov • mluvnické kategorie podstatných jmen • skloňování podstatných jmen, vzory, použití v praxi • časování sloves, infinitiv, určité slovesné tvary, určování osoby, čísla, času, slovesného způsobu • tvary sloves ve způsobu rozkazovacím a podmiňovacím • rozlišování druhů přídavných jmen podle vzorů podstatných jmen, pravopis • seznámení s druhy zájmen, nahrazování podstatných a přídavných jmen zájmeny, určování zájmen osobních • rozlišování číslovek v textu, druhy číslovek, skloňování číslovek základních	OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Rozvoj schopností poznávání
ČJV – 14 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	• spisovné tvary slov v psaném a mluveném projevu	OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Rozvoj schopností poznávání
ČJV – 15 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	• stavba věty, podmět a přísudek • práce s větou	OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Rozvoj schopností poznávání
ČJV – 16 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí	• věta jednoduchá a souvětí • výstavba věty, základní větné členy • smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí	OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Rozvoj schopností poznávání
ČJV – 17 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	• spojování vět v souvětí spojovacími výrazy (zejména ústní formou) • různé slovní druhy vhodné jako spojovací výrazy	OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Rozvoj schopností poznávání
ČJV – 18 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	• uvědomělé používání i/y po obojetných souhláskách u vyjmenovaných slov a slov	OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Rozvoj schopností poznávání

	příbuzných • zvládání pravopisu, zdůvodnění • práce se skupinami slov y/ý uvnitř slov hledání a dotváření slov příbuzných	
ČJV – 19 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	• shoda podmětu s přísudkem	OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Rozvoj schopností poznávání

• Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČJV – 20 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	• zážitkové čtení a naslouchání • nalézání příčin věcí a porozumění jim	MeV – Vnímání autora mediálních sdělení
ČJV – 21 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	• tvořivé činnosti s literárním textem volná reprodukce, dramatizace textu, ilustrace k přečtenému, vystižení děje • vlastní tvorba na libovolné téma	MeV – Tvorba mediálního sdělení
ČJV – 22 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	• druhy a žánry dětské literatury • využití školní a městské knihovny pro vlastní četbu • literatura umělecká a věcná • literatura krásná • literatura v proměnách času • lidová slovesnost	OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Rozvoj schopností poznávání
ČJV – 23 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	• literární pojmy – lyriky, epika, přenášení významu, přirovnání, básnický přívlastek, zosobnění, zastaralé výrazy • verš, rým	OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Rozvoj schopností poznávání

Předmět – Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět anglický jazyk je vyučován v 1. – 5. ročníku. Jeho obsahem je zvládnutí očekávaných výstupů a průřezových témat oboru. Cizí jazyk stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Jednotlivé výstupy jsou plněny v rámci poslechu s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním a psaní.

Cílem výuky je naučit žáky komunikovat anglicky na přiměřené úrovni za použití moderních metod. Všichni žáci se podílejí na plnění jednotného učebního plánu. Pokud se při výuce objeví problémy s osvojováním učiva, učební plán je aktuálně upraven dle potřeb jednotlivých žáků (přiznání podpůrných opatření).

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk se zaměřujeme na utváření a rozvoj těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- pochopit nutnost komunikace v anglickém jazyce v rámci současného studia i celoživotního vzdělávání,
- vyhledávat a třídit informace, dokázat propojovat probraná témata a porovnávat jazykové jevy,
- nacházet způsoby odstraňování chyb a problémů znesnadňujících pokrok ve studiu jazyka.

Kompetence k řešení problémů

- být schopen samostatně řešit problémové situace v cizojazyčném prostředí,
- odstranit jazykové překážky s využitím dosavadní slovní zásoby,
- nenechat se odradit případným nezdarem při řešení problémů vyplývajících z nedostačující slovní zásoby, dokázat opsat jádro myšlenky jinými slovy.

Kompetence komunikativní

- anglicky formulovat a vyjadřovat jednoduché myšlenky a názory v písemném i ústním projevu,
- porozumět anglickému sdělení přiměřené náročnosti,
- využít vhodných prostředků k navázání účinné komunikace.

Kompetence sociální a personální

- v běžných každodenních situacích požádat o pomoc, radu a totéž poskytnout ostatním,
- respektovat zásady slušného a zdvořilého chování v anglicky hovořícím prostředí,
- přispívat k diskusi v anglicky hovořící skupině a spolupracovat s ostatními na řešení daného úkolu.

Kompetence občanské

- získat vědomosti o tradicích, zvycích a národních svátcích anglicky hovořících zemí, porovnávat je s našimi tradicemi a svátky, respektovat odlišnosti a realie.

Kompetence pracovní

- samostatně pracovat se slovníky,
- využít dostupných materiálů k získání potřebných informací,

- používat anglický jazyk k získávání informací z různých oblastí a orientovat své vzdělání na své budoucí profesní zaměření,
- systematicky plnit povinnosti a závazky.

Kompetence digitální

- učitel dává prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním,
- žák rozpozná důvěryhodnost digitálních informací, které vyhledává a informace si ověřuje z více zdrojů,
- učitel poskytne dostatek podpory k získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji,
- žák je veden k práci s klávesnicí pro cizí jazyk,
- žák si dokáže vybírat vhodné programy, aplikace a webové stránky a online slovníku pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti,
- žák využívá online aplikace pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat,
- učitel žáka vede k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství,
- žák vyhledává a zpracovává informace a dokáže snáze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje,
- žák je veden k dalšímu digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací.

1. stupeň

Žáci získají základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází, komunikují v rámci tematických okruhů souvisejících s jejich každodenním životem, přečtou jednoduchý text, ve 4.- 5. ročníku dokáží napsat krátké písemné sdělení. Zejména v počátcích dáváme přednost výuce pomocí říkadel a jednoduchých básní, ze kterých si žáci sami odvodí příslušné jazykové jevy a postupně se seznamují se zákonitostmi anglického jazyka. Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu a na osvojení zvukové podoby jazyka. V kombinaci se zvukovou nahrávkou žáci napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Žáci pracují s učebnicemi, pracovními sešity a dalšími materiály dodanými učiteli. Učivo je realizováno formou výkladu, poslechu, četby, gramatických cvičení a dialogu v písemné a ústní podobě. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, krátkodobé projekty, portfolio

1. - 3. ročník

• Řečové dovednosti

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
AJV – 1 – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnosti návyky, vztah mezi	MuKV – význam užívání cizího jazyka jako nástroj k dorozumívání
AJV – 2 – zopakuje a		

použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, pravidelný nácvik poslechu, slovní zásoby a frází tematické okruhy: barvy čísla 1-20 školní potřeby zařízení třídy zvířátka pocity a nálady části těla rodina oblečení jídlo ● nácvik porozumění anglicky vyjádřeným základním pokynům a postupný nácvik reakcí na ně ● poslechy z učebnice, písničky, básničky, příběhy, jazyk učitele mluvnice ● základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru ● vyjádření souhlasu a nesouhlasu gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) ● množné číslo podstatných jmen ● neurčitý člen, ● vazba there is, there are ● sloveso – být, mít ● abeceda (spelling) ● materiály v pracovním sešitě ● osobní zájmena	MuKV – multikulturalita VMEGS – Evropa a svět nás zajímá OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Rozvoj schopností vzdělávání
AJV – 3 – rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu		
AJV – 4 – rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu		
AJV – 5 – rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální kontrolu		
AJV – 6 – přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení		
AJV – 7 – píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy		OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Rozvoj schopností vzdělávání

	● vyjádření libosti a nelibosti ● vyjádření vlastnictví	
--	--	--

4.-5. ročník

- **Poslech s porozuměním, Mluvení, Čtení s porozuměním,**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
AJV – 1 – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	zvuková a grafická podoba jazyka fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem tematické okruhy: - čísla 0-100 - domov - rodina - škola - zvířata -volný čas - povolání -nákupy - bydliště - dopravní prostředky - kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) - počasí, příroda ● poslech z učebnice: písničky a básničky, jazyk učitele ● slovní zásoba z tematických celků. ● četba autentického textu. ● poslech a sledování textu s vizuální oporou, chápání slov v kontextu ● četba textu z učebnice	MuKV – Vytváření pozitivního vztahu k jiným národnostem VMEGS – Objevujeme Evropu a svět MuKV – Multikulturalita
AJV – 2 – rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu		
AJV – 3 – rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu		
AJV – 4 – se zapojuje do jednoduchých rozhovorů		
AJV – 5 – sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		
AJV – 6 – odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá		VMEGS - Objevujeme Evropu a svět MuV - Multikulturalita
AJV – 7 – vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům		

AJV – 8 – rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• texty, komiksy a dodatečné materiály z učebnice • pravidla komunikace v běžných situacích	
AJV – 9 –napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	• reaguje na otázky týkající se času, směru, cesty • mluvnice • základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují	
AJV – 10 – vyplní osobní údaje do formuláře	smysl sdělení a porozumění • práce s textem při využití slovníku. • nácvik dialogů a monologů zaměřených na běžná komunikační témata • jazykové prostředky: • jednoduchá sdělení, omluva, žádost, popis umístění, určení předmětu v prostoru (předložky místa), tvorba množného čísla podst. jmen, přivlastňovací a ukazovací zájmena. • přítomný čas prostý, průběhový • sloveso být, mít, umět • práce s textem • porozumění otázkám • vyhledávání informací • formulace výpovědí • reprodukce čteného a slyšeného textu	

5.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Předmět – Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika je vyučován ve všech ročnících prvního stupně. Matematické vzdělávání v tomto období pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Žáci se učí vyjadřovat pomocí čísel. Matematika vede k logickému myšlení, rozvíjí pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat, vytvářet různé situace. Žáci se učí svoji práci kontrolovat, srovnávat, učí se sebedůvěře, vyjadřují výsledky svého pozorování. S vyjadřovacími schopnostmi se rozvíjí jejich schopnost uvažovat.

Vzdělávání v předmětu Matematika:

- naučit žáky pozorně vnímat, co říká a dělá učitel a co odpovídají spolužáci
- učit žáky soustředit se na své činnosti, reagovat na upozornění učitele, vnímat práci a vyjadřování spolužáků
- pravidelným zařazováním činností do výuky dosáhnout při nich zručnosti žáků
- používat činnostních metod k dosažení aktivity žáků a jejich spoluúčasti při učení
- individuální účast každého na řešení a pozorování předloženého problému
- poskytnout každému žákovi dostatečný prostor k tomu, aby měl možnost vyniknout do podstaty problému, o kterém se hovoří ve vyučování
- pestré změny forem práce v průběhu roku, rozmanitost používaných pomůcek a tím dosažení zajímavosti výuky
- každodenní činnosti žáků, zpětná vazba mezi učitelem a žáky, to pak pomáhá učiteli vnímat a pomoci rozvíjet osobnost každého z nich
- aby vyučování matematice mělo nejen vzdělávací, ale i výchovný charakter, neboť tam kde tomu tak není, nebývá ani dobrý prospěch
- do vyučování často zařazovat úlohy, v nichž se odráží život obklopující dítě, to co dítě vidí, v čem má přímou účast, to potom snadno zařazuje do svých početních úvah a myšlenek
- časté sestavování úloh ze života samotnými žáky, neboť tvorba úloh, otázek a odpovědí napomáhá dobrému zvládnutí učiva
- propojování výuky matematiky s ostatními předměty, zvláště s prvoukou

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Osvojování základních matematických pojmů početních výkonů, postupů, základů jazyka matematiky a způsobů jejich užití,
- vést žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků,
- umožnit žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok,

- na základě prožitku úspěchu vést žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání,
- učí se přesně a stručně vyjadřovat užíváním mat. jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh,
- zdokonaluje grafický projev a logické myšlení,
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků,
- srozumitelně jim vysvětluje, co se mají naučit; stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu,
- vede žáky k ověřování výsledků.

Kompetence k řešení problémů

- Učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti,
- učí se provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků,
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků,
- klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti,
- vede žáky k plánování úkolů a postupů,
- zařazuje metody, při kterých docházejí k, řešením a závěrům sami žáci,
- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení,
- dodává žákům sebedůvěru.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků,
- žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky,
- zadávat úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů,
- vést žáky k užívání správné terminologie a symboliky a k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu.

Kompetence sociální a personální

- Žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů,
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch,
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

Kompetence občanské

- Učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních,
- jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu,
- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky,
- přistupuje k žákům individuálně dle jejich schopností a tempa.

Kompetence pracovní

- Učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech,
- zadávat úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů,
- vést žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek.

Kompetence digitální

- ovládat běžná digitální zařízení, využívat je při učení,
- získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, volit vhodné postupy, způsoby a prostředky,
- využívat digitálních technologií pro usnadnění práce, zjednodušení pracovního postupu a zkvalitnění výsledků své práce,
- seznamovat se s novými technologiemi a chápat jejich význam pro lidskou společnost, uvědomovat si přínosy a rizika jejich využívání,
- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví, jednat eticky.

1.– 3. ročník

• Číslo a početní operace

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
MV – 1 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	• obor přirozených čísel – prvky v souboru do 1000 • soubor s daným počtem prvků	OSV – Sociální rozvoj OSV – Mezilidské vztahy
MV – 2 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	• zápis čísla v desítkové soustavě • čtení a psaní čísel do 1000 • porovnávání čísel do 1000 • slovní úlohy-porovnávání	OSV – Sociální rozvoj OSV - Komunikace
MV – 3 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	• vyznačení čísla do 100 na číselné ose	OSV – Sociální rozvoj OSV - Komunikace

MV – 4 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	• sčítání a odčítání do 1000 (bez přechodu i s přechodem přes desítku) • písemné algoritmy početních operací • vlastnosti početních operací s čísly • násobilka • písemné sčítání a odčítání dvojčiferných i trojčiferných čísel • dělení se zbytkem	OSV – Sociální rozvoj OSV - Komunikace
MV – 5 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	• použití +, - ve slovních úlohách v oboru do 1000 • slovní úlohy se vztahem o n více a o n méně • slovní úlohy na násobení a dělení (n krát více a méně)	

• **Závislosti, vztahy a práce s daty**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
MV – 6 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	• poznávání hodin • jednotky času • jednoduché převody	OSV – Sociální rozvoj OSV – Komunikace
MV – 7 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	• závislosti a jejich vlastnosti	OSV – Morální rozvoj OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
MV – 8 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	• diagramy, grafy • tabulky • jízdní řády	OSV – osobnostní rozvoj OSV – Rozvoj schopnosti poznávání

• **Geometrie v rovině a v prostoru**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
MV – 9 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	• základní útvary v rovině • základní útvary v prostoru • vzájemná poloha dvou přímek v rovině	OSV – osobnostní rozvoj OSV – Rozvoj schopnosti poznávání
MV – 10 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	• délka úsečky • jednotky délky a jejich převody	OSV – osobnostní rozvoj OSV – Rozvoj schopnosti poznávání
MV – 11 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	• osově souměrné útvary	OSV – osobnostní rozvoj OSV – Rozvoj schopnosti poznávání

4.-5. ročník

• Číslo a početní operace

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
MV – 1 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	• principy asociativnosti a komutativnosti	OSV – Sociální rozvoj OSV – Poznávání lidí
MV – 2 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	• sčítání a odčítání čísel do 1 000 000 • velká násobilka • písemné násobení dvojciferným a trojciferným číslem • dělení jednociferným číslem • dělení se zbytkem s oboru přirozených čísel • sčítání a odčítání čísel přes milion • písemné násobení jednociferným až čtyřciferným číslem • dělení dvojciferným číslem	OSV – Sociální rozvoj OSV – Komunikace
MV – 3 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	• zaokrouhlování na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce a statisíce • kontroly výpočtů • zaokrouhlování na miliony a výše, • kontroly výpočtů	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
MV – 4 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	• slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi	VDO – Občan, občanská společnost a stát
MV – 5 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	• řešení vizualizovaných úloh se zlomky typu $1/n$ pro malá n • čitatel, jmenovatel, zlomek $<, >, = 1$	EV – vztah člověka k prostředí
MV – 6 porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	jednoduché početní operace a úlohy se zlomky se stejným základem, znázornění na č. ose	EV – vztah člověka k prostředí
MV – 7 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí	• měří délku v daných jednotkách s danou přesností	EV – vztah člověka k prostředí

na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	• uspořádání desetinných čísel na číselné ose • čísla s dvěma desetinnými místy	
MV – 8 porozumí významu znaku „–“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	• Pohyb na číselné ose včetně záporných čísel, praktické využití zápis čísel - teploměr	EV – vztah člověka k prostředí

• Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
MV – 9 vyhledává, sbírá a třídí data	• práce s daty	VMEGS
MV – 10 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	• diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	EV – vztah člověka k prostředí OSV – Osobnostní rozvoj

• Geometrie v rovině a v prostoru

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
MV -11 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	• práce s geometrickými útvary • základní útvary v prostoru • rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku	EV – vztah člověka k prostředí OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Rozvoj schopnosti poznávání
MV – 12 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	• délka úsečky, jednotky délky a jejich převody, obvod mnohoúhelníku, obrazce	EV – vztah člověka k prostředí
MV – 13 sestrojí rovnoběžky a kolmice	• rovnoběžky, různoběžky, kolmice	EV – vztah člověka k prostředí
MV – 14 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	• obsah čtverce, obdélníků, trojúhelníku • jednotky obsahu	EV – vztah člověka k prostředí
MV – 15 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	• osová souměrnost	EV – vztah člověka k prostředí

- **Nestandardní aplikační úlohy a problémy**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
MV – 16 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Využití početních operací při řešení slovních úloh	OSV – Morální rozvoj OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

5.3 INFORMATIKA

Předmět – INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Informatika je předmět, který prolíná v dnešní době všemi předměty. Zaměřuje se na rozvoj informativního myšlení. Jeho obsahem je naučit se pracovat s moderními digitálními technologiemi, naučit se získávat a třídit informace, používat je ve svém vzdělávání i životě. Výuka probíhá na prvním stupni ve 4. a 5. ročníku. V tomto předmětu naučíme žáky nejen pracovat s počítačem, tvořit dokumenty v různých programech či využívat didaktické programy při učení, ale zejména získávat informace z různých oblastí a používat v běžném životě. Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Cíle na 1. stupni ZŠ

- vytvářet první představy o způsobech, jakými se dají data informace zaznamenávat
- rozvíjet schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení
- ve vhodném programovacím prostředí ověřovat algoritmické postupy
- poznávat, jak se s digitálními technologiemi pracuje, a tím vytvářet základ pro pochopení informatických konceptů
- osvojit dovednosti a návyky, které vedou k prevenci rizikového chování.

Vzdělávání v předmětu Informatika:

- osvojování základních pojmů z ICT na základě aktivních činností každého žáka
- důraz na porozumění základním pojmům informatiky a informačních technologií
- využívání zkušeností žáků z domova i ze života kolem nich
- vědomé využívání různých zdrojů informací, práce s nimi a jejich třídění a porovnávání
- postupné osvojování pracovních postupů a návyků při práci s PC a programy
- rozvíjení paměti, představivosti a logického myšlení žáků
- poskytnutí poznatků a dovedností, které jsou nezbytným předpokladem k poznávání světa internetu, komunikaci a bezpečnosti na internetu

- formování volných vlastností (důslednost, vytrvalost, vynalézavost, přesnost, schopnost sebekontroly).

V tomto předmětu se zaměříme na rozvoj těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům vyhledávání informací na internetu,
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních technologií v praktickém životě,
- zadáváme cvičení, při kterých žáci samostatně experimentují, ověřují správnost svých úvah,
- vedeme žáky k práci s chybou.

Kompetence k řešení problému

- podněcujeme žáky k logickému uvažování, k překonávání počátečních neúspěchů a dokončování započaté práce,
- vedeme žáky k různým způsobům řešení problémových situací,
- umožňujeme žákům prezentaci vlastní práce.

Kompetence komunikativní

- učíme žáky využívat moderní informační prostředky pro komunikaci s okolním světem,
- podněcujeme žáky k dodržování pravidel při komunikaci přes internet.

Kompetence sociální a personální

- posilujeme vztahy mezi žáky při práci a vedeme je ke vzájemné pomoci,
- podporujeme sebehodnocení a hodnocení práce ostatních při prezentování svých prací,
- pozitivně hodnotíme pokrok každého žáka,
- seznamujeme žáky s tím, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce,
- při spolupráci ve skupinách vedeme žáky k respektování názorů druhých.

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s dodržováním morálních pravidel (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů a dat, hesla).

Kompetence pracovní

- vedeme žáky ke správnému osvojení pracovních dovedností a návyků -žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou,
- vedeme žáky k využívání ICT k vyhledávání informací jako základ k celoživotnímu vzdělávání.

Kompetence digitální

- vedeme žáky k správnému ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; využívání při učení i při zapojení do života, školy a do společnosti; k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešení problému použít,
- vytváříme situace, ve kterých žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- pomáháme žákům vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků,
- podporujeme využívání digitálních technologií, která pomáhá usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů a zkvalitnění výsledků své práce,
- klademe důraz na chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznámení se s novými technologiemi, na kritické hodnocení jejich přínosu a reflektování rizika jejich využití,
- vedeme žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; k etickému jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.

4. – 5. ročník

• Data, informace a modelování

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
IV – 1 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	• data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů	OSV – Osobnostní rozvoj OSV - Rozvoj schopnosti poznávání OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Sociální rozvoj OSV – Komunikace OSV – Kooperace a kompetice OSV – Morální rozvoj
IV – 2 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji		
IV – 3 vyčte informace z daného modelu	• kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace • modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

• **Algoritmizace a programování**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
IV – 4 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	- řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci - programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu - kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	OSV – Osobnostní rozvoj OSV - Rozvoj schopnosti poznávání OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Sociální rozvoj OSV – Komunikace OSV – Kooperace a kompetice OSV – Morální rozvoj OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
IV – 5 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení		
IV – 6 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy		
IV – 7 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu		

• **Informační systémy**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
IV – 8 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	- systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi - práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné	OSV – Osobnostní rozvoj OSV - Rozvoj schopnosti poznávání OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Sociální rozvoj OSV – Komunikace OSV – Kooperace a
IV – 9 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná		

data	vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu	kompetice OSV – Morální rozvoj OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
------	---	---

• Digitální technologie

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
IV – 10 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	• hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů • počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat • bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla	OSV – Osobnostní rozvoj OSV - Rozvoj schopnosti poznávání OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Sociální rozvoj OSV – Komunikace OSV – Kooperace a kompetice OSV – Morální rozvoj OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
IV – 11 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí		
IV – 12 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi		

5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

1.-3. ročník

Předmět – PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Prvouka rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků, které děti získaly v rodině a v předškolním vzdělávání. Utváří si prvotní ucelený obraz světa. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si lidských výtvarů, přírodních jevů a snaží se porozumět světu kolem sebe. Učí se vlastnímu prožitku vycházející z modelových situací.

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme - důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků

Lidé kolem nás - upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi

Lidé a čas - orientace v dějích a čase

Rozmanitost přírody - poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody

Člověk a jeho zdraví - základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování různých životních situací. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

Vzdělávání v předmětu Prvouka:

- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- utváří se prvotní ucelený obraz světa
- poznávání sebe i nejbližšího okolí
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům
- chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti
- preventivní chování jedince, bezpečnost, zdraví, pomoc druhým
- ochrana vlastního zdraví.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení,
- vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací,
- vést žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků,
- umožnit žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok,
- na základě prožitku úspěchu vést žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učit je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti,
- ukázat žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání,
- vést žáky k ověřování správnosti řešení problému,
- učitel učí žáky pracovat s dětskými časopisy, encyklopediemi., využívají různých informačních zdrojů.

Kompetence komunikativní

- Rozvíjet u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události,
- seznámit žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody),
- vést žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků. Učitel podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému se naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemně si radí a pomáhají si.

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací,
- předkládat žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vést je k jejich dodržování,
- individuálním přístupem budovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj,
- učí se respektovat názory druhých, učitel vede děti k oceňování svých názorů.

Kompetence občanské

- Učitel utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům,
- motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody,
- vede žáky k respektování pravidel.

Kompetence pracovní

- Seznámit žáky s vlastnostmi některých materiálů,
- poukázat na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vést žáky k jejich eliminaci,
- naučit žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit jim hledat vlastní postup.

Kompetence digitální

- učitel klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování,
- učitel vede žáky ke zdravému užívání online technologií, uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil,
- učitel motivuje žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací,
- učitel dává žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií.

• **Místo, kde žijeme**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
PrV – 1 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	• domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště • škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy	EV – vztah člověka k prostředí MuV – Lidské vztahy
PrV – 2 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	• obec, místní krajina - její části, poloha v krajině, minulost a současnost, význačné budovy	EV – vztah člověka k prostředí

• **Lidé kolem nás**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
PrV – 3 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	• rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, zaměstnání • soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace • chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, rizikové chování, předcházení konfliktům	MuV – Lidské vztahy MuV – Lidské vztahy
PrV – 4 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	• právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy • kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce • základní globální problémy - globální problémy přírodního prostředí	MuV – Lidské vztahy

• **Lidé a čas**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
PrV – 5 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	orientace v čase a časový řád – určování času, kalendáře, denní režim, roční období	OSV – Morální rozvoj OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
PrV – 6 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	- regionální památky - péče o památky - báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	OSV – Morální rozvoj OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
PrV – 7 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	OSV – Sociální rozvoj OSV – Mezilidské vztahy

• **Rozmanitost přírody**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
PrV – 8 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- rizika v přírodě - rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi - roční období	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
PrV – 9 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- nerosty a horniny, půda - rostliny, houby, živočichové - rovnováha v přírodě, základní společenstva - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	EV – základní podmínky života
PrV – 10 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	- látky a jejich vlastnosti - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti - voda, vzduch - vlastnosti, oběh vody v přírodě	EV – základní podmínky života

• Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
PrV – 11 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	• lidské tělo • péče o zdraví	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
PrV – 12 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	• osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v silničním provozu a v rizikovém prostředí, dopravní značky	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
PrV – 13 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	• přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
PrV -14 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• mimořádné události a rizika, ohrožení s nimi spojené - evakuace	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Předmět – PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Získané poznatky, vědomosti a dovednosti z Prvouky žáci rozvíjí a zdokonalují v daném předmětu. Přírodověda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů.

Vzdělávací obsah je členěn do dvou tematických okruhů:

Rozmanitost přírody

- Země jako planeta sluneční soustavy

- rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky

- rovnováha v přírodě
- vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy
- prakticky třídí živočichy do známých skupin, využívá k práci jednoduché klíče, atlasy, internet...

Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce
- partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy
- péče o zdraví, první pomoc
- odpovědnost člověka za své zdraví
- situace hromadného ohrožení
- předvede v modelové situaci odmítání návykových látek

Součástí výuky jsou exkurze. Předmětem prolínají průřezová témata, zejména EV (vztah člověka k prostředí, zodpovědnost a spoluodpovědnost za stav životního prostředí, ekosystémy, základní podmínky života) a dále OSV a VDO.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Učitel umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu,
- žáci získávají informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování,
- orientace v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu.

Kompetence k řešení problémů

- Učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami,
- žáci se učí řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů.

Kompetence komunikativní

- Učitel vede žáky k používání správné terminologie,
- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech,
- žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Kompetence sociální a personální

- Učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně,
- žáci pracují ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektují názory a zkušenosti druhých,
- učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků.

Kompetence občanské

- Učitel buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě,
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování,
- žáci se učí poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých,
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch a dokázat se srovnat s neúspěchem,
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů),
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení,
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

Kompetence pracovní

- Učitel umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat,
- vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky,
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti,
- žáci si utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné i skupinové činnosti, dodržují vymezená pravidla,
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů).

Kompetence digitální

- učitel klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování,
- učitel vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací při vytváření prezentací,

- učitel vede žáky k vytváření prezentací za využití digitální techniky a uvědomění si, které informace jsou vhodné a naopak nevhodné ke zveřejnění a proč,
- žáky motivuje žáky ke zkoumání přírody s využitím on-line aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací,
- učitel dává prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií.

4.-5. ročník

• Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
PřV – 1 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	• rovnováha v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva • látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek • voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život • nerosty a horniny, půda - některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětvávání, vznik půdy a jejich význam	EV – Vztah člověka k prostředí
PřV – 2 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	• Země, vesmír - sluneční soustava, den a noc, roční období	EV - Ekosystémy
PřV – 3 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	• životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí	EV - Ekosystémy
PřV – 4 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech,	• rostliny houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života,	EV – Základní podmínky života

prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	
PřV – 5 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	● ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
PřV – 6 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	● pokusy- postup práce, výstupy ● mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Sebepoznání a sebepojetí

• Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
PřV – 7 využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	● lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou ● péče o zdraví - zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim ● přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) ● drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazu, první pomoc při drobných poranění, osobní, intimní a duševní hygiena	OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Sebepoznání a sebepojetí
PřV – 8 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a	● lidské tělo – etapy vývoje, biologické a psychické	OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Sebepoznání a

orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince	sebepojetí
PřV – 9 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	● denní režim - plánování, uspořádání času	OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV - Psychohygiena
PřV – 10 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	● osobní bezpečí, krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek ● bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky ● předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) ● přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku ● šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v mediích	OSV – Osobnostní rozvoj OSV - Psychohygiena
PřV – 11 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	● návykové látky, závislosti a zdraví - návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek ● nebezpečí komunikace Prostřednictvím elektronických medií	OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Seberegulace a sebeorganizace
PřV – 12 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	● zdravotní osvěta ● osobní, intimní a duševní hygiena	OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Seberegulace a sebeorganizace
PřV – 13 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí	● drobné úrazy a poranění, první pomoc při drobných poraněních	OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Seberegulace a sebeorganizace

lékařskou pomoc	• prevence nemocí a úrazů	
-----------------	---------------------------	--

Předmět – VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vlastivěda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do tří tematických okruhů.

Vzdělávací obsah je členěn do tří tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

- život v naší obci, společenské a kulturní dění
- praktické poznávání místních, regionálních skutečností
- postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění
- základní typy map, práce s mapou, měřítko mapy
- využití vlastních zážitků dětí z poznávání České republiky a jiných států
- rozliší hlavní orgány státní moci a některé její zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Lidé kolem nás

- upevní si základy vhodného chování a jednání mezi lidmi
- uvědomí si význam a podstatu tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení všech lidí ve společnosti
- seznámí se základními lidskými právy a demokratickými principy
- směřuje k výchově budoucího občana demokratického státu
- orientuje se v základních formách vlastnictví – majetek movitý a nemovitý

Lidé a čas

- orientuje se na časové přímce v daném období
- využívá kronik, místní a školní knihovny, výukových CD, internetu a videa pro pochopení minulosti
- seznámí se s historickými památkami regionu
- srovnává a hodnotí způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti
- objasní zařazení státních svátků a významných dnů v kalendáři

Ve Vlastivědě jsou realizována tato průřezová témata: MuKV, VEGS, VDO.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Učí se vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo,
- učí se začlenit obec do příslušného kraje,
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky,
- klade důraz na zpětnou vazbu.

Kompetence k řešení problémů

- Učí se rozlišovat lidské výtvoř od přírodních prvků v krajině,
- učitel umožňuje práci s odbornou literaturou, encyklopediemi všem žákům ve třídě,
- učitel zadává úkoly dle individuálních schopností žáků.

Kompetence komunikativní

- Využívá časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti,
- učitel vede žáky k ověřování vědomostí,
- podněcuje žáky k argumentaci a vybízí žáky k diskuzi.

Kompetence sociální a personální

- Rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy a etnickými skupinami,
- využití referátů (domácí příprava),
- učitel využívá práci ve skupinách.

Kompetence občanská

- Seznámí se s osobnostmi regionu a rodáky obce,
- pojmenuje kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy),
- učitel vede žáky k hodnocení vlastních výsledků.

Kompetence pracovní

- Uplatňuje základní poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost,
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků,
- vede žáky k plánování úkolů a postupů,
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat.

Kompetence digitální

- učitel motivuje žáky k používání digitální technologií,
- žák má dostatek času i prostoru k využívání digitálních technologií a uvědomování si, které informace jsou vhodné a naopak nevhodné ke zveřejnění a proč,
- žák ke zkoumání využívá digitální technologie (digitální mapy, navigaci, časovou osu a aplikace, ...),
- žák dokáže využívat digitální technologie k vyhledávání informací a jejich prezentaci,
- žák rozpozná a uvědomuje si rizika v komunikaci v digitálním světě a dokáže ji odmítnout,
- žák pozná na příkladu rozdíl mezi reálnou a digitální informací.

4.-5. ročník

• Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
VIV – 1 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	• orientace v místě a prostoru, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace	EV-vztah člověka k prostředí
VIV – 2 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	• vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany	EV-vztah člověka k prostředí
VIV – 3 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	• mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky	EV-vztah člověka k prostředí
VIV – 4 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	• regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR • obec, místní krajina - její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce, význačné budovy, dopravní síť	VDO – Občanská společnost a škola VEGS – Evropa a svět nás zajímá VEGS – Jsme Evropané VEGS – Objevujeme Evropu a svět
VIV – 5 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	• Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování a předávání osobních zkušeností z cest	MuV – Kulturní difference
VIV – 6 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé	• naše vlast - domov, krajina, národ, základy	VDO – Formy participace občanů v politickém životě

jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR	
---	--	--

• **Lidé kolem nás**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
VIV – 7 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	- rodina - funkce, fyzická a duševní práce, zaměstnání postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy - soužití lidí, mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie	OSV – Sociální rozvoj OSV – Poznávání lidí
VIV – 8 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	chování lidí, vlastnosti lidí, pravidla slušného chování - ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktů	OSV – Morální rozvoj OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika
VIV – 9 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy	vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

• **Lidé a čas**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
VIV – 10 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období	
VIV – 11 využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti	současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby,	OSV – Morální rozvoj, hodnoty, postoje, praktická etika

VIV – 12 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	průběh lidského života, státní svátky a významné dny • báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj • regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost	
--	---	--

5.5 Umění a kultura

Předmět – Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

- hudební výchova se realizuje ve vzdělávacím oboru Umění a kultura
- vzdělávací obsah je rozdělen do čtyřech oblastí

Vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu

Instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci

Hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty

Poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podobně

Průřezová témata – v tomto předmětu jsou realizována tato: VEGS, MuKV, EV, MeV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase,
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky,
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence k řešení problémů

- Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby,
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální,
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků,
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání.

Kompetence komunikativní

- Žák rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem,
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie,
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků.

Kompetence sociální a personální

- Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání,
- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé.

Kompetence občanská

- Žák je veden ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl.

Kompetence pracovní

- Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu,
- učitel vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů,
- vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení.

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukci, produkci i vlastní tvůrčí počiny,
- učitel motivuje žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebe prezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů,
- učitel vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.

1.-3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
HVV – 1 zpívá v jednohlase	Vokální činnosti • pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, tvorba tónu) • hlasová hygiena • realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu • kánon a lidový dvojhlas	OSV – osobnostní rozvoj OSV – Psychohygiena
HVV – 2 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	• hudební hry • rytmizace jednoduchých	OSV– Kreativita Sociální rozvoj

HVV – 3 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	slovních spojení a říkadel ● záznam vokální hudby (notová osnova, houslový klíč, noty, hodnoty not, rytmus) Instrumentální činnosti ● jednoduché rytmické nástroje Orffova instrumentace ● reprodukce hudebních motivů ● hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď) ● hudební formy (jednodílná písňová forma a-b ● záznam instrumentální melodie	Poznávání lidí Komunikace Kooperace OSV– Osobnostní rozvoj Psychohygiena
HVV – 4 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Hudebně pohybové činnosti ● taktování 2/4 taktu ● pohybový doprovod znějící hudby ● orientace v prostoru, utváření pohybové paměti, reprodukce pohybu při tanci či pohybových hrách ● pantomima s využitím tanečních kroků ● lidové tance	MuV – etnický původ
HVV – 5 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Poslechové činnosti ● kvalita tónů (délka, síla, barva, výška) ● hudební výrazové prostředky (rytmus, melodie, barva), pohyb melodie - vzestupná a sestupná ● hudební styly (hudba taneční, pochodová, ukolébavka, slavnostní) ● hudební formy (malá písňová forma)	VMEGS – Jsme Evropané
HVV – 6 rozpozná v proudu	● rozpoznávání hudebních	OSV– Kreativita

znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	nástrojů ● vokální a instrumentální hudba	Sociální rozvoj Poznávání lidí Komunikace Kooperace
---	--	--

4.-5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
HVV – 1 zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Vokální činnosti ● pěvecký a mluvní projev ● pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónů, dynamika ● hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu ● kánon, dvojhlas a vícehlas ● hudební hry ● vokální improvizace	OSV– Kreativita Sociální rozvoj Poznávání lidí Komunikace Kooperace MuV– etnický původ VEGS– Jsme Evropané MeV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti
HVV – 2 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	● záznam vokální hudby ● orientace v jednoduchém notovém zápisu ● reprodukce melodie	
HVV – 3 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	Instrumentální činnosti ● hra na hudební nástroje (použití rytmických nástrojů Orffova instrumentáře) k jednoduchému hudebnímu doprovodu a reprodukci hudebních motivů ● tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod	
HVV – 4 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Poslechové činnosti ● hudební styly a žánry ● hudební formy (velká písňová forma, rondo, variace)	
HVV – 5 vytváří jednoduché předeher, mezihry a dohry a	Instrumentální činnosti ● tvorba předeher, meziher a	

provádí elementární hudební improvizace	doher s využitím písni ● hudební doprovod ● hudební hry	
HVV – 6 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	Poslechové činnosti ● kvalita tónů (délka, síla, barva, výška) ● vztahy mezi tóny (souzvuk, akord) ● hudební výrazové prostředky (rytmus, melodie, harmonie, kontrast a gradace, zvukomalba....) ● hudební formy (velká písňová forma, rondo, variace...) ● interpretace hudby (slovní vyjádření - jaká je to hudba a proč)	
HVV – 7 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Hudebně pohybové činnosti ● pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby (pohybová improvizace, pantomima, taneční kroky) ● taneční hry se zpěvem ● lidové tance ● taktování $\frac{3}{4}$ a $\frac{4}{4}$ taktu ● orientace v prostoru (pohybová paměť a reprodukce pohybu)	

Předmět – Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

- výtvarná výchova se realizuje ve vzdělávacím oboru Umění a kultura

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- učí se porozumět základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik

- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, citění, poznávání

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žáci jsou vedeni k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů,
- učitel vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření,
- žáci využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech,
- zaujímají a vyjadřují svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření.

Kompetence k řešení problémů

- Učitel vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů,
- žáci samostatně kombinují vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření,
- přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj,
- využívají získaná poznání při vlastní tvorbě.

Kompetence komunikativní

- Žáci se zapojují do diskuse,
- respektují názory jiných,
- žáci pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření,
- učitel vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti.

Kompetence sociální a personální

- Žáci umí tvořivě pracovat ve skupině,
- učitel vede žáky ke kolegiální pomoci,
- žáci respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu.

Kompetence pracovní

- Žáci užívají samostatně vizuálně obrazné techniky,
- žáci dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla,
- učitel vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi.

Kompetence občanské

- Žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí,
- učitel pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům.

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a k autorským právům,
- učitel poskytuje žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace,
- učitel motivuje žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení.

1.- 3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
VVV – 1 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Rozvíjení smyslové citlivosti • prvky vizuálně obrazného vyjádření - různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování kresba, modelování a malba - hra s barvou - experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály • uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statické, i dynamickém vyjádření -Uplatňování subjektivity • typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animace, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama	OSV – Osobnostní rozvoj OSV - Kreativita
VVV – 2 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace		
VVV – 3 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje		
VVV – 4 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace	Uplatňování subjektivity • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad fantazie představ a osobních	MuV - Multikulturnost

porovnává se svou dosavadní zkušeností	zkušenost, - vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů manipulace s objekty kompoziční zákonitosti	
VVV – 5 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Ověřování komunikačních účinků ● osobní postoj v komunikaci - vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem, svým či jiným	

4.-5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
VVV – 1 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	Rozvíjení smyslové citlivosti ● prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury- jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru ● typy vizuálně obrazných vyjádření - uspořádání objektů do celků- uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém ● prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	OSV – Osobnostní rozvoj OSV - Kreativita
VVV – 2 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	Ověřování komunikačních účinků ● komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; vysvětlování výsledků	OSV – Osobnostní rozvoj OSV - Kreativita

	tvorby podle svých schopností a zaměření	
VVV – 3 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	● reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly ● vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly; ● smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření- umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama	OSV – Osobnostní rozvoj OSV - Kreativita
VVV – 4 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	● přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením -hledisko jejich vnímání (vizuální, baltické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání	MuV - Multikulturalita
VVV – 5 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	● osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	OSV – Osobnostní rozvoj OSV - Kreativita
VVV – 6 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	● komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření. ● Proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny	OSV – Osobnostní rozvoj OSV - Kreativita

	obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	
--	--	--

5.6 Člověk a zdraví

Předmět – Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

- a) činnosti ovlivňující zdraví - význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech,
- b) činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové aktivity,
- c) činnosti podporující pohybové učení - komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech.

Organizace - žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění – relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žáci jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, změří základní pohybové výkony a porovnají je s předchozími, orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích,
- učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky.

Kompetence k řešení problémů

- Uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagují v situaci úrazu spolužáka, řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím,
- učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

Kompetence komunikativní

- Žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají, zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty,
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci.

Kompetence sociální a personální

- Žáci jsou vedeni k jednání v duchu fair play - dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině,
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanská

- Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojují svou pohybovou činnost se zdravím, zařazují si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, jsou vedeni ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplní a taktní,
- učitel žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní

- Žáci jsou vedeni učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní.

Kompetence digitální

- žáky seznámíme s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí),
- motivujeme žáky k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s přechozími výsledky, k získávání těchto informací ve škole i v místě bydliště,
- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojený s používáním digitálních technologií.

1.-3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
TVV – 1 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	• význam pohybu pro zdraví, pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu • příprava organismu- příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení • zdravotně zaměřené	OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Sebepojetí a sebepoznání

	činnosti-správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná kompenzační relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	
TVV – 2 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	● pohybové hry ● základy gymnastiky ● rytmické a kondiční formy cvičení pro děti ● průpravné úpoly ● základy atletiky ● základy sportovních her ● turistika a pohyb v přírodě ● plavání ● hry na sněhu a na ledě ● další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu dětí) ● rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Sebepojetí a sebepoznání
TVV – 3 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	● pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her závodů, soutěží ● zásady jednání , chování-fair play	OSV – Sociální rozvoj OSV – Kooperace
TVV – 4 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	● hygiena při TV-hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity ● bezpečnost při pohybových činnostech- organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek	OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Sebepojetí a sebepoznání
TVV – 5 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	● komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály ● organizace při TV- základní organizace prostoru	

	a činností ve známém prostředí	
--	--------------------------------	--

4.-5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
TVV – 1 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	● význam pohybu pro zdraví (pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu) ● rytmické a kondiční formy cvičení pro děti	OSV – Osobnostní rozvoj EV – Vztah člověka k prostředí
TVV – 2 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	● příprava organismu (příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení) ● zdravotně zaměřené činnosti	
TVV – 3 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	● činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - - pohybové hry, základy gymnastiky, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, bruslení a další pohybové činnosti (podle podmínek školy)	
TVV – 4 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	● hygiena při TV (hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity) ● bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV)	OSV – Morální rozvoj OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
TVV – 5 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	● rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	OSV– Osobnostní rozvoj OSV– Seberegulace a sebeorganizace
TVV – 6 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a	● zásady jednání a chování (fair play, olympijské ideály)	OSV– Sociální rozvoj Kooperace

soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	a symboly)	
TVV – 7 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	komunikace v TV (základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály)	OSV– Osobnostní rozvoj, sebepoznání OSV– Seberegulace a sebeorganizace
TVV – 8 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	- organizace při TV (základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí) - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží)	
TVV – 9 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	měření a posuzování pohybových dovedností (měření výkonů, základní pohybové testy)	
TVV – 10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	zdroje informací o pohybových činnostech	MuV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení a informací
TVV – 11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	plavecká výuka - adaptace na vodní prostředí, hygiena plavání, plavecká technika	
TVV – 12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	plavecká výuka – prvky sebezáchrany a bezpečnosti	

5.7 Člověk a svět práce

Předmět – Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

- pracovní činnosti se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a svět práce, je rozdělen do čtyř tematických okruhů

Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Předmětem prolínají průřezová témata, zejména Osobnostní a sociální výchova a Výchova demokratického občana (zodpovědnost každého jedince za své zdraví, spolupráce a pomoc při práci), Environmentální výchova (podmínky života, vztah k životnímu prostředí).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě,
- učitel umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí,
- učitel pozoruje pokrok u všech žáků.

Kompetence k řešení problémů

- Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů,
- žáci promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů,
- učitel se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů.

Kompetence komunikativní

- Žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, náradí a pomůcek, učí se popsat postup práce,
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie.

Kompetence sociální a personální

- Učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci,
- žáci pracují ve skupině, vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku.

Kompetence občanské

- Učitel vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce,
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky,
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence pracovní

- Učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků,
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů,
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá,
- žáci správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami.

Kompetence digitální

- seznámit se s výhodami využívání video návodu při tvorbě vlastních výrobků,
- vyhledávat pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích,
- zaznamenávat výsledky pozorování přírody a pěst.

1.-3. ročník

- **Práce s drobným materiálem**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
PČV – 1 vytváří	Práce s drobným materiálem	OSV – Osobnostní rozvoj

jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	- přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie aj.	OSV - Kreativita
PČV – 2 pracuje podle slovního návodu a předlohy	• vlastnosti materiálu • pracovní pomůcky a nástroje • jednoduché pracovní operace a postupy • organizace práce • hygiena a bezpečnost práce • lidové zvyky, tradice a řemesla	

• Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
PČV – 3 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Konstrukční činnosti stavebnice plošné, prostorové, konstrukční • sestavování modelů • práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem • bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu	OSV – Sociální rozvoj OSV- Komunikace

• Pěstitelské práce

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
PČV – 4 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Pěstitelské práce • základní podmínky pro pěstování rostlin • výživa rostlin • ochrana rostlin a půdy, osivo • pěstování pokojových rostlin • pěstování rostlin ze semen v místnosti	OSV – Sociální rozvoj OSV – Mezilidské vztahy EV – Základní podmínky života
PČV – 5 pečuje o nenáročné rostliny		

• Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
PČV – 6 připraví tabuli pro jednoduché stolování	Příprava pokrmů • jednoduchá úprava stolu • pravidla správného	OSV – Sociální rozvoj OSV – Poznávání lidí OSV - Komunikace
PČV – 7 chová se vhodně		

při stolování	stolování	
---------------	-----------	--

4.-5. ročník

• Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
PČV – 1 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu - funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů - organizace práce - lidové zvyky, tradice a řemesla	OSV – Osobnostní rozvoj OSV – Kreativita MuV – Kulturní difference
PČV – 2 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic		
PČV – 3 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu		
PČV – 4 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu		
		OSV – Osobnostní rozvoj, OSV – Seberegulace a sebeorganizace

• Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
PČV – 5 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Konstrukční činnosti práce s návodem, předlohou, náčrtem	OSV – Kreativita EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
PČV – 6 slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu		
PČV – 7 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu		

• Pěstitelské práce

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
PČV – 8 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Pěstitelské práce - podmínky pro pěstování rostlin, zpracování půdy, výživa rostlin - pěstování rostlin v	EV – Ekosystémy OSV – Sociální rozvoj Poznávání lidí Komunikace

PČV – 9 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, zelenina aj. – podle možností a podmínek) ● ošetřování pokojových rostlin ● polní plodiny, léčivé a jedovaté rostliny ● rostliny jako drogy ● alergie	
PČV – 10 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní		
PČV – 11 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu		

● **Příprava pokrmů**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
PČV – 12 připraví samostatně jednoduchý pokrm	Příprava pokrmů ● základní vybavení kuchyně ● výběr, nákup a skladování potravin ● úprava stolu, správné stolování ● jednoduché a slavnostní prostírání, zdobné prvky ● technika v kuchyni – historie a význam, bezpečnost při obsluze	MuV – Lidské vztahy OSV– Osobnostní rozvoj, OSV– Seberegulace a sebeorganizace
PČV – 13 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování		
PČV – 14 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni		

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Při hodnocení žáků se řídíme platnou směrnicí - **Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, Klasifikační řád.**

Skutečným cílem hodnocení je žáky orientovat při jejich rozvoji. Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně ve výuce (ale i mimo ni) po celý školní rok. Má podávat celkový obraz o tom, co žák umí, jak intenzívně pracuje, jak se ve vzdělávacím procesu mění a co by jej mělo motivovat pro další práci.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybí. Nedílnou součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil. Také v práci ve dvojicích, skupinách a projektech hodnotí učitel podle předem daných kritérií a indikátorů, se kterými jsou žáci předem seznámeni.

Hodnocení nesmí být zaměřeno primárně na srovnávání žáka s jeho spolužáky, mělo by se soustředit na individuální pokrok každého žáka, respektive na hodnocení naplnění předem stanovených požadavků. Součástí hodnocení žáka ve škole je též hodnocení jeho chování a projevu. Celkově však hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka.

Alespoň 2 x v průběhu každého pololetí školního roku je žákům předávána informace o úrovni osvojení očekávaných výstupů v daném období. Součástí je sebehodnocení žáka. Žák se prostřednictvím učitelova hodnocení postupně učí, jaké jsou meze a perspektivy jeho výkonu, sféry jeho úspěchů a úspěšného uplatnění. Učitel vede žáky k volbě a formulaci různých opatření, která pro svůj další rozvoj učiní a následně p soudí jejich použití. Vyučující tak vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl poučeně a objektivně hodnotit sebe a svoji práci. Oba názory jsou průběžně konfrontovány. Vyučující doporučí, na jakou vzdělávací oblast se má žák zaměřit nebo například vyjádření ocenění pokroku, píle a úsilí žáka k zvládnutí očekávaných výstupů v daném období, ocenění plnění úkolů na realizovaném projektu apod.

Žáci jsou pedagogy hodnoceni známkou ve všech vyučovacích předmětech, výjimku tvoří žáci s příznými podpůrnými opatřeními, kteří prostřednictvím zákonných zástupců mohou požádat ředitelství školy o slovní hodnocení.

„Nejvýznamnějším uměním učitele je probouzet v žácích radost tvořit a poznávat.“

Albert Einstein